

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 1 Specjalna

rok szkolny 2024/2025

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY W ZAMOŚCIU

AKTY PRAWNE

Program wychowawczo-profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia powstał w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Art. 48,53,54,70,72.
2. Konwencję o Prawach Dziecka Art. 3, 19 i 33.
3. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
4. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dn. 28.08.2015 r. poz. 1249).
7. Statut SOSW.
8. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
9. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.
10. Ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
11. Narodowy Program Zdrowia.
12. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Wszystkie oddziaływania wychowawcze Specjalnego Ośrodka Szkolnego – Wychowawczego ukierunkowane są na realizację misji Ośrodka:

- kształcenie, wychowanie oraz zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną,
- dążenie do ich maksymalnej samodzielności.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny to dokument pozwalający scalać oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Stanowią wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do Dyrekcji Szkoły, Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły przy współdziałaniu rodziców. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów. Program powstał w oparciu o nową podstawę programową.

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej z użyciem narzędzi:

- ankiet dla wychowawców klas;
- wywiadu z rodzicami
- wywiadu z przedstawicielami uczniów;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- analizy dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego
- analizy raportów badań w zakresie działań profilaktycznych na terenie miasta i kraju, w tym raportów NIK.

Z diagnozy sytuacji wynika, że główne problemy młodzieży naszej szkoły to trudności w samodzielnym funkcjonowaniu: mała zaradność, obniżona motywacja do nauki, nieumiejętne posługiwanie się gotówką, problemy z utrzymaniem higieny osobistej, a także trudności wynikające z obniżonego obrazu siebie jako osoby z niepełnosprawnością oraz nieumiejętność właściwego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów rówieśniczych. U naszych uczniów mogą występować zaburzenia zachowania, w tym agresja słowna i fizyczna, które nie zawsze są wynikiem demoralizacji, ale również wynikają ze specyfiki zaburzeń towarzyszących niepełnosprawności intelektualnej. Ponadto problemy zdrowotne oraz obniżony poziom samokontroli mogą prowadzić do zwiększenia zachowań ryzykownych, jak stosowanie substancji uzależniających, nadużywanie nowoczesnych technologii, niewłaściwe zachowania seksualne, a także zwiększają ryzyko chorób cywilizacyjnych, w tym nadwagi i otyłości.

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych:

- środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowań,
- modelowanie takich zachowań w domu i szkole,
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania destrukcyjne,
- niskie wyniki w szkole i brak celów życiowych
- nieumiejętne gospodarowanie czasem

Czynniki chroniące – sytuacje, warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka:

- budzenie zainteresowań,
- budowanie pozytywnego stosunku do szkoły,
- otwarta, serdeczna atmosfera w szkole,
- nauka kompetencji społecznych,

- silna więź z rodzicami,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- akceptacja i zrozumienie ze strony środowiska lokalnego,
- wsparcie w trudnych sytuacjach.

Dokonana diagnoza pokazuje, że prowadzone dotychczas działania przynoszą rezultaty, ponadto należy zaproponować nowe formy, których potrzeba wynika z pojawiających się problemów oraz potrzeb nauczycieli, uczniów i ich rodzin.

SYLWETKA ABSOLWENTA - pragniemy, aby absolwent naszej szkoły:

- był przygotowany do uzyskania kwalifikacji zawodowych, dalszego kształcenia i podejmowania aktywności zawodowej;
- potrafił wyszukiwać oferty pracy oraz dopełniać formalności związane z zatrudnieniem;
- dokonywał samodzielnych wyborów w oparciu o hierarchię wartości w różnych sytuacjach życiowych;
- radził sobie z emocjami, był odpowiedzialny za swoje czyny;
- odnajdywał się w pełnieniu ról rodzinnych i społecznych;
- miał poczucie przynależności narodowej, wykazywał się postawą patriotyczną.

CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Głównym celem programu jest zwiększenie lub nabycie przez uczniów umiejętności prawidłowego funkcjonowania w szkole i środowisku zgodnie z uniwersalnymi wartościami i normami społecznymi. W przypadkach pojawienia się zachowań ryzykownych oraz innych trudności (wychowawczo – dydaktycznych i materialnych) udzielanie niezbędnej opieki psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie świadomości młodzieży na temat uniwersalnych wartości oraz społecznych norm postępowania.
2. Podniesienie poziomu umiejętności psychospołecznych
3. Zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych.

TREŚCI

OBSZAR: ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PRZECIWDZIAŁANIE KRYZYSOM ZDROWIA PSYCHICZNEGO 1. Akceptacja siebie jako osoby z niepełnosprawnością, doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji. 2. Rozpoznawanie i odpowiednie wyrażanie emocji i uczuć, radzenie sobie ze stresem, niepowodzeniami, trudnymi sytuacjami życiowymi. 3. Kształtowanie postaw asertywnych. 4. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do potrzeb uczniów.	Bieżąca praca z uczniem, zintegrowane działania, zajęcia specjalistyczne warsztaty porady i konsultacje	Wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści	wg harmonogramu zajęć
	Psychoedukacja uczniów w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele podstaw przedsiębiorczości, wychowania do życia w rodzinie, religii, psycholog, pedagog	wg realizowanej tematyki zajęć
	Wsparcie psychologiczne uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych.	rozmowy wspierające z uczniem i rodzicami	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE CHOROBYM CYWILIZACYJNYM 1. Promowanie zdrowego odżywiania oraz przeciwdziałanie problemom zdrowotnym: -nadwaga i otyłość -wady postawy -cukrzyca	Edukacja uczniów, kształtowanie prawidłowych nawyków, zachęcanie do aktywności fizycznej w formach dostosowanych do możliwości uczniów.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego, rehabilitant, pielęgniarka, wychowawcy internatu.	wg realizowanej tematyki zajęć

-próchnica.				
Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych	Pierwsza Pomoc Przedmedyczna	Szkolenie dla nauczycieli, rodziców i uczniów	Dyrektor Pielęgniarka, wychowawca, nauczyciel EDB	wg realizowanej tematyki zajęć
2. Wdrażanie do maksymalnej samodzielności podczas dbania o swoje zdrowie: -rozumienie istoty badań profilaktycznych (badania okresowe, wizyty u stomatologa, urologa, ginekologa); -wdrażanie profilaktyki brania leków bez przepisu lekarza.	Opieka pielęgniarki szkolnej w zakresie profilaktyki.	<p>poradki w klasach – przykładowa tematyka: higiena osobista, pierwsza pomoc przy skaleczeniach, zapobieganie przeziębieniom i grypie, praca pielęgniarki w szkole;</p> <p>rozmowy indywidualne – przeciwdziałanie uzależnieniom, zasady prawidłowej diety, kontrola masy ciała, ciśnienia.</p>	pielęgniarka szkolna	<p>wg realizowanej tematyki zajęć</p> <p>na bieżąco</p>
ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.	Organizowanie różnorodnych zajęć wychowania fizycznego, zachęcanie młodzieży do aktywności dostosowanej do możliwości psychofizycznych.	<p>Wprowadzanie ciekawych i innowacyjnych form aktywności ruchowej, np. nordic walking, taniec, rolki, bilard, rowery dwu i trzykołowe, hulajnogi, siłownia wewnętrzna i zewnętrzna, tenis stołowy.</p> <p>Wyjazdy na zawody</p>	Nauczyciele wychowania fizycznego.	Cały rok szkolny

		sportowe.		
	Wykorzystanie otoczenia Ośrodka do prowadzenia zajęć na świeżym powietrzu.	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze	Wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści	Cały rok szkolny
	Prowadzenie zajęć o charakterze rekreacyjnym na świeżym powietrzu w tzw. internacie.	Spacery i wyjścia.	Wychowawcy internatu, specjaliści	Cały rok szkolny
KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH 1. Rozwijanie potrzeby spędzania czasu na świeżym powietrzu. 2. Ukazywanie związku człowieka z przyrodą. 2. Wyrabianie nawyków oszczędnego gospodarowania wodą, energią, materiałami, praktyczne sortowanie odpadów.	Edukacja uczniów w zakresie wymienionych treści, utrwalanie właściwych nawyków, spacer, zajęcia na świeżym powietrzu.	zajęcia edukacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciel biologii, geografii, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy internatu.	wg realizowanej tematyki zajęć
	Podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody, np. „Dzień Ziemi”	gazetka tematyczna	koordynator LOP	rok szkolny

OBSZAR: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
FUNKCJONOWANIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ/ KOMUNIKACJA 1. Wdrażanie do nawiązywania prawidłowych relacji koleżeńskich, skutecznego i poprawnego komunikowania się z innymi.	Integracja zespołu klasowego	impresy klasowe: andrzejki, choinka, poranek wigilijny, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, śniadanie wielkanocne rajdy, wycieczki	wychowawcy klas, zespół nauczycieli, koordynatorzy nauczyciele, organizatorzy	wg harmonogramu uroczystości wg realizowanej tematyki zajęć oraz

			wycieczek	ofert
	Nauka rozwiązywania konfliktów	zajęcia edukacyjne	wychowawcy klas, nauczyciel podstaw przedsiębiorczości, doradztwa zawodowego, psycholog, pedagog	wg realizowanej tematyki zajęć
		prowadzenie interwencji i mediacji	wychowawcy klas, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
2. Wdrażanie do współdziałania w grupie i pomagania sobie, uczenie się wykonywania pracy charytatywnej/wolontariackiej.	Organizacja Szkolnego Wolontariatu	włączanie się w lokalne i ogólnopolskie akcje charytatywne	opiekunowie wolontariatu	wg planu pracy Szkolnego Wolontariatu
3. Właściwe relacje z płcią przeciwną, utrzymywania bliskości lub dystansu, uczenie się życia towarzyskiego.	Edukacja psychoseksualna	zajęcia edukacyjne	nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	wg realizowanej tematyki zajęć
FUNKCJONOWANIE W RODZINIE	Organizowanie uroczystości rodzinnych	wspólne świętowanie np. urodziny, udział w wycieczkach, wyjściach, uroczystościach	wychowawcy klas	wg harmonogramu uroczystości i planów klasowych
1. Ukazywanie roli rodziny w życiu człowieka, ukazywanie rodzimych zwyczajów i tradycji świątecznych. 2. Wdrażania do przyszłych ról w małżeństwie oraz do sprawowania opieki nad dzieckiem – odpowiedzialne rodzicielstwo. 3. Prawa rodziny, w której występuje niepełnosprawność.	Prowadzenie edukacji dotyczącej roli rodziny, jej poszczególnych członków. Nauka odpowiedzialności za siebie i innych członków rodziny.	zajęcia edukacyjne	wychowawcy klas, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, nauczyciel religii	wg realizowanej tematyki zajęć

FUNKCJONOWANIE W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 1. Budowanie wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjaznych osób. 2. Kształtowanie ról społecznych. 3. Przeciwdziałanie dyskryminacji.	Organizowanie lub udział w imprezach z absolwentami, młodzieżą ze szkół zamojskich oraz innych Ośrodków	konkursy i imprezy	koordynator	wg harmonogramu
	Korzystanie z dóbr kultury, miejsc i instytucji użyteczności publicznej.	uczestnictwo uczniów w imprezach i uroczystościach odbywających się na terenie miasta wyjścia do BWA, Książnicy Zamojskiej, ZDK, kina, teatru, muzeum, restauracji.	wychowawcy klas we współpracy z zespołem klasowym nauczycieli, wychowawcy internatu	wg realizowanej tematyki zajęć

OBSZAR: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNIĄ 1. Kształtowanie umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu, rozumienie praw obywatelskich w tym praw osób z niepełnosprawnością w oparciu o Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz umiejętność dbania o ich przestrzeganie. 2. Uczestniczenie w samorządym życiu szkoły, rozumienie roli ucznia. 3. Wdrażanie do pracy nad własnym charakterem. 4. Rozwijanie czytelnictwa. 5. Doskonalenie umiejętności dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych.	Zapoznanie i utrwalanie wiadomości dotyczących praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.	zajęcia edukacyjne	wychowawcy klas	wrzesień – październik 2024
	Trening umiejętności społecznych: - eliminowanie aroganckich zachowań i wulgaryzmów, - ćwiczenia sytuacji kształcących umiejętności podejmowania decyzji, - ćwiczenia w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, poznawanie sposobów zwracania się o pomoc, - kształtowanie systemu wartości, wyrabianie odpowiedzialności za rozwój osobisty, uczenie kompetencji społecznych; - zachęcanie do kreatywności i innowacyjności.	Zajęcia edukacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciel podstaw przedsiębiorczości, doradztwa zawodowego, wychowawcy internatu psycholog, pedagog	wg planów pracy, na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie

<p>6. Prowadzenie działań antydyskryminacyjnych.</p> <p>7. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.</p>	<p>Udział w programie „Cała Polska czyta dzieciom”</p>	<p>Tydzień Głośnego Czytania</p>	<p>koordynator</p>	<p>maj/czerwiec 2025</p>
	<p>Udział w przedsięwzięciach kształtujących postawę tolerancji</p>	<p>Światowy Dzień Zespołu Downa</p>	<p>koordynator</p>	<p>marzec 2025</p>
		<p>Światowy Dzień Świadomości Autyzmu</p>	<p>koordynator</p>	<p>kwiecień 2025</p>
	<p>Poruszanie tematyki dotyczącej istotnych problemów społecznych (zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska)</p>	<p>zajęcia z wychowawcą</p>	<p>wychowawcy klas</p>	<p>wg realizowanej tematyki zajęć</p>
<p>ROZWIJANIE SAMODZIELNOŚCI I ZAINTERESOWAŃ ZAWODOWYCH</p> <p>1. Dążenie do osiągania maksymalnej zaradności w dorosłym życiu.</p> <p>2. Poznanie znaczenia pracy w życiu człowieka (praca jako wartość).</p> <p>Rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy; uczenie się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy.</p> <p>4. Uczenie się określania preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej.</p> <p>5. Uczenie się zachowań właściwych dla pracownika.</p>	<p>Prowadzenie działalności doradczo-zawodowej w formie zajęć grupowych i indywidualnych</p>	<p>zajęcia edukacyjne, rewalidacyjnych, porady i konsultacje</p>	<p>koordynator Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, wszyscy nauczyciele</p>	<p>wg WSDZ</p>
	<p>Wdrażanie do samodzielności w życiu codziennym.</p>	<p>zajęcia w internacie</p>	<p>wychowawcy internatu</p>	<p>podczas pobytu w internacie</p>
	<p>Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania w internacie.</p>	<p>uczestnictwo w wybranych zajęciach wg własnych preferencji</p>	<p>wychowawcy internatu</p>	<p>wrzesień 2024 wg programów</p>
	<p>Utrwalanie bezpieczeństwa i higieny miejsca pracy.</p>	<p>zajęcia tematyczne, zajęcia w internacie</p>	<p>wychowawcy klas, wychowawcy internatu</p>	<p>wg rozkładu materiału i tematyki zajęć na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie</p>
	<p>Rozwijanie kompetencji kluczowych poprzez wykorzystywanie narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej</p>	<p>nauka korzystania z komputera i Internet w celu wyszukiwania informacji</p>	<p>nauczyciel informatyki, bibliotekarz</p>	<p>Wg realizowanej tematyki zajęć</p>

6. Rozwijanie samodzielności w planowaniu budżetu i wydatków. 7. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030	(TIK)	wdrażanie do korzystania z platformy Microsoft Office 365	wychowawca klasy, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki	wg realizowanej tematyki zajęć
	Praktyczne wykorzystanie nabytych umiejętności.	wyjścia do instytucji, ćwiczenia w wypełnianiu formularzy	nauczyciel podstaw przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, zajęć rewalidacyjnych	wg realizowanej tematyki zajęć
	Uświadamianie zagrożeń związanych z podejmowaniem pracy zarobkowej za granicą – handel ludźmi.	zajęcia edukacyjne	wychowawcy	wg realizowanej tematyki zajęć
	Udział w przedsięwzięciach rozwijających zainteresowania zawodowe	wyjścia do zakładów pracy, udział w targach edukacyjnych	wychowawca klasy	wg realizowanej tematyki zajęć
KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DO WŁASNEGO PAŃSTWA – wychowanie patriotyczne: 1. Poznanie własnego regionu, państwa i tradycji oraz instytucji i organizacji związanych z kulturą. 2. Uczenie tolerancji dla innych kultur.	Utrwalanie podstawowych wiadomości o Polsce, zbieranie informacji na temat aktualnych wydarzeń w mieście, w kraju, przybliżanie sylwetek wielkich Polaków, ludzi zasłużonych dla miasta i regionu.	zajęcia edukacyjne, zajęcia rewalidacyjne	wychowawcy, klasowe zespoły nauczycieli	wg realizowanej tematyki zajęć
	Upamiętnianie rocznic i świąt państwowych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej w mieście i regionie	udział w apelach, akademiach, uroczystościach szkolnych, wyjścia, wycieczki	klasowe zespoły nauczycieli, organizatorzy uroczystości	wg harmonogramu uroczystości wg realizowanej tematyki zajęć

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY	OSOBY	TERMIN

		REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNE	REALIZACJI
ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM: - nikotyna, - narkotyki, - dopalacze, w tym nowoczesne środki odurzające - napoje energetyczne, - inne środki (leki, itp.) - gry komputerowe, Internet, telefony	Edukacja uczniów na temat szkodliwości środków odurzających.	zajęcia edukacyjne, opiekuńczo-wychowawcze i specjalistyczne	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciel biologii, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, psycholog, pedagog	wg planów zajęć
	Realizacja projektów w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki	wg oferty	koordynator	II półrocze
	Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły (policja, Straż Miejska, sąd rodzinny, ośrodki pomocy społecznej)	informowanie o sytuacjach trudnych	wicedyrektor, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
EDUKACJA ZDROWIA Celem edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży jest udzielanie im pomocy w: poznawaniu siebie, śledzeniu przebiegu swojego rozwoju, identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów zdrowotnych, zrozumieniu, czym jest zdrowie, od czego zależy, dlaczego i jak należy o nie dbać, rozwijaniu poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi, wzmacnianiu poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości,	Przeciwdziałanie dyskryminacji, przeciwdziałanie ośmieszaniu i przemocy, wiedza o prawach dziecka	Zajęcia edukacyjne, rozmowy i pogadanki	Wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja, pedagog, psycholog,	Wg planu, przez cały rok, wg potrzeb, podczas pobytu w internacie

rozwijaniu umiejętności osobistych i społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do zadań i wyzwań codziennego życia, przygotowaniu się do uczestnictwa w działaniach na rzecz zdrowia i tworzenia zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy, społeczności lokalnej (edukacja zdrowotna jest ważnym elementem edukacji obywatelskiej).				
UTRWALANIE ZASAD BEZPIECZEŃSTWA. 1. Utrwalanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, transporcie publicznym, bezpiecznego wypoczynku, nauka orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska. 2. Doskonalenie umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. 3. Wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich	Edukacja uczniów, wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.	zajęcia edukacyjne, zajęcia w internacie, udział w próbnej ewakuacji.	nauczyciele funkcjonowania, klasowe zespoły nauczycieli, wychowawcy internatu	wg realizowanej tematyki zajęć
	Nauka udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej – m.in. krwotok z nosa, skaleczenie, poparzenie, stłuczenie, omdlenie, atak epilepsji.	szkolenie z pierwszej pomocy	wychowawca klasy	wg realizowanej tematyki zajęć
	Przeciwdziałanie wagarom, samowolnemu opuszczaniu szkoły, spóźnieniom.	monitorowanie frekwencji uczniów natychmiastowe zgłaszanie ucieczek do pedagoga, psychologa wzmocnienie dyżurów nauczycieli	wychowawcy, pedagog nauczyciele wicedyrektor Rzecznik Praw Ucznia	co miesiąc przez cały rok szkolny; na bieżąco w miarę potrzeb
EDUKACJA Z WOJSKIEM	Nauka prawidłowego	Zajęcia EDB	Nauczyciel EDB	wg realizowanej

<p>1.Podniesienie świadomości młodzieży w obszarze bezpieczeństwa</p> <p>2. Kształtowanie odpowiednich postaw w sytuacji zagrożenia</p> <p>3.Poznanie i stosowanie zasad reagowania w sytuacjach zagrożenia, w tym bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia</p> <p>4. Nabywanie praktycznych umiejętności i zachowania w sytuacjach zagrożenia</p> <p>5. Wzrost zainteresowania uczniów zagadnieniami związanymi z tematyką obronności</p>	<p>reagowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. Przeciwdziałanie zagrożeniom.</p>			<p>tematyki zajęć</p>
<p>CYBERBEZPIECZEŃSTWO</p> <p>1. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.</p> <p>2. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.</p> <p>3. Dbalność o ochronę danych personalnych podczas korzystania z Internetu.</p>	<p>Edukacja uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych.</p>	<p>zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, zajęcia w internacie</p> <p>Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, projektach.</p>	<p>nauczyciele funkcjonowania</p> <p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>wg realizowanej tematyki zajęć</p> <p>wg oferty szkoleń</p>

OBSZAR: ZINTEGROWANE DZIAŁANIA NAUCZYCIELI ORAZ WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PARTNERSTWO RODZICÓW I SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA I EDUKACJI Rozpoznawanie oczekiwań rodziców dotyczących funkcjonowania szkoły, inspirowanie do zgłaszania inicjatyw.	Zapoznanie rodziców z działalnością statutową szkoły, podstawowymi dokumentami, przepisami prawa oświatowego, planowanymi działaniami	zebrania z dyrektorem, wychowawcą, informacje na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń	dyrektorzy, wychowawcy klas, psycholog, pedagog	wrzesień 2024, cały rok szkolny
	Przekazywanie informacji o postępach i trudnościach dziecka, ustalanie sposobów ich przewyżczenia.	rozmowy indywidualne, udział w posiedzeniach zespołów dokonujących Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	na bieżąco wrzesień 2024 styczeń 2025 maj/czerwiec 2025
	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców.	szkolenia i warsztaty dla rodziców przekazywanie informacji w formie ulotek i gazetki ściennej „Kącik edukacyjny dla rodziców”	koordynator Szkoły Rodziców pedagog	wg realizowanej tematyki zajęć co najmniej 2 razy w półroczu
	Inspirowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie szkoły.	udział rodziców oraz pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych, włączanie rodziców jako ekspertów w działania edukacyjne i wychowawcze.	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	wg planów klasowych, harmonogramu uroczystości i wycieczek
Podejmowanie działań wynikających z potrzeb uczniów	Wdrażanie rodziców do korzystania z platformy Microsoft Office 365 oraz dziennika elektronicznego.	usprawnianie komunikacji z wychowawcą i nauczycielami	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki	wg realizowanej tematyki zajęć
	Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania	Udział w szkoleniach, współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną	Wychowawcy klas, specjaliści, nauczyciele	wg realizowanej tematyki zajęć

	języka polskiego jako języka obcego			
--	-------------------------------------	--	--	--

Zadania nauczycieli:

- zwracanie szczególnej uwagi podczas dyżurów na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnia, wejście do szkoły, boisko, itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów sumiennosci, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania wychowawców klas:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekiyjnych,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania psychologa, pedagoga szkolnego:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, straży miejskiej
- pedagogizacja rodziców.

Zadania rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców:

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny;
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem /wicedyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom;
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych;

- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów;

BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

W szkole działa system monitoringu wizyjnego. Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu:

1. System monitoringu wizyjnego ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, kontrolę zachowania i zdrowia uczniów.
2. System monitoringu ma służyć podejmowaniu działań interwencyjnych.
3. Zapis w systemie monitoringu może być wykorzystany podczas stosowania konsekwencji przewidzianych w Statucie Szkoły.
4. W sytuacji pobicia, stosowania przemocy, kradzieży, uszkodzenia mienia itp. zapis w systemie zostanie wykorzystany do podjęcia odpowiednich działań przez Dyrektora Szkoły, wychowawców i nauczycieli oraz funkcjonariuszy Policji.

FORMY PRACY

1. praca indywidualna,
2. praca w grupach,
3. praca w zespołach,

SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW I ZASTOSOWANE METODY

- zajęcia warsztatowe,
- pogadanka,
- dyskusje,
- zajęcia aktywizujące,
- konkursy, quizy,
- apele,
- przedstawienia,
- wycieczki, wyjścia
- pogadanka wizualna, czyli gazetki informacyjne, plakaty, ulotki informacyjne, wystawy i projekty,
- zajęcia lekcyjne

PARTNERZY

- Rodzice
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- Komenda Miejska Policji – Wydział ds. Nieletnich i Wydział Ruchu Drogowego
- Straż Miejska
- Sąd Rodzinny
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- MOPS, GOPS
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Poradnie specjalistyczne (przychodnia stomatologiczna „Edentika”)

EWALUACJA

W ewaluacji uwzględnia się opinię uczniów, rodziców i nauczycieli. Sposobami oceny założonych celów będą:

1. analiza dokumentów:
  - księga protokołów Rady Pedagogicznej, arkusze klasyfikacyjne
  - dzienniki lekcyjne,
2. ankiety lub wywiad skierowane do:
  - uczniów,
  - nauczycieli,
  - rodziców,
3. dane pozyskane z obserwacji funkcjonowania placówki.

BIBLIOGRAFIA

1. Gaś Z.B. Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole. Poradnik dla szkolnych liderów profilaktyki. MENiS, Warszawa 2004;
  2. Gaś Z. B. Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja. MENiS, Warszawa 2003;
  3. Kamińska – Buśko B. (red). Zapobieganie uzależnieniom uczniów. CMPPP MEN Warszawa 1997;
  4. Ostaszewski K. Nowe definicje poziomów profilaktyki. Remedium Nr 7-8 2005;
  5. Szymańska J. (red) Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczycieli. CMPPP MEN, Warszawa 2005;
  6. K. Słupek, Dyscyplina w klasie. Poradnik pedagogiczny, wyd. Rubikon, Kraków 2010.
  7. Wilde K., Logistyka autyzmu, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2021.
  8. Raszewska M., Szoć K., Wzrastajcie z nami, a nie obok nas. Program pracy edukacyjno-terapeutycznej dla dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną i dzieci z autyzmem, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2010.
1. **Literatura dla rodziców:**
  9. Kevin Steede, 10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
  10. M. Załusińska, W. Malinowski, Trening umiejętności wychowawczych. Dla rodziców i specjalistów, wyd. P.G, Sopot 2016.
  11. P. C. Kendall, Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców, Sopot 2015.
  12. L. A. Reddy, Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka, wyd. PWN, W-wa 2015.
  13. Kołakowski, A. Pisula, Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna, Sopot 2009/2011.

14. Autyzm i AAC: Alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się, red. B. Kaczmarek, Kraków: Impuls, 2015.
15. Fornalik I., Dojrzewanie, miłość, seks: poradnik dla rodziców osób z niepełnosprawnością intelektualną, Fornalik, Warszawa, 2017.
16. Żukowska Z. A., Dialog zamiast kar, Podkowa Leśna: Wydawnictwo Mind, 2015.
17. Greene R. W., Trudne emocje u dzieci. Jak wspólnie rozwiązywać problemy w domu i w szkole, Warszawa, 2014.
18. Grycman M., *Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacji. Poradnik dla rodziców*, Kwidzyn, 2014.

1. Literatura dla uczniów:

19. Pocz B., Csanyi D. i in. Masz prawo. Namas, 2017.
20. Bąkiewicz G. Ale historia... Jadwiga kontra Jagiełło. Nasza Księgarnia, 2017.
21. Bąkiewicz G., Szymeczko K., Wakuła P. Zdarzyło się w Polsce. Walka o wolność. Wyd. Literatura, Łódź, 2017.
22. Szczygielski M. Arka czasu. Instytut Wydawniczy Latarnik, 2015.
23. Willman A. (red.) Tradycje i obyczaje polskie. Wyd. Dragon, Bielsko-Biała, 2017.
24. Kosmowska B., Sezon na zielone kasztany, Warszawa: Nasza Księgarnia, 2013.
25. Kosmowska B., Obronić królową, Warszawa: Nasza Księgarnia, 2017.
26. Moss E., Dziewczyny vlogują, Kraków: Znak, 2016.
27. Dembska K., Mariolka. Zwariowana powieść dla nastolatek, Kraków: 2022.
28. Palacio R. J., Cudowny chłopak i ja. Trzy cudowne historie, Poznań: Wydawnictwo Albatros, 2018.
29. Palacio R. J., 365 dni cudowności. Księga wskazań pana Browne'a, Poznań: Wydawnictwo Albatros, 2018.
30. Ostrowicka B., Jest taka historia. Opowieść o Januszu Korczaku, Łódź: Wydawnictwo Literatura, 2022.
31. Staroń P., Szkoła bohaterów i bohaterów 2, czyli jak radzić sobie ze złem, Warszawa: Agora, 2021.
32. Naik A., Niezbędnik każdej dziewczyny. Jak ogarnąć dojrzewanie, Katowice: Debit, 2022.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Branżowej I Stopnia Specjalnej został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 27.09.2024 r.